

ASPECTE PRACTICE PRIVIND ANALIZA STRUCTURII CAPITALULUI PROPRIU

PRACTICAL ASPECTS REGARDING THE ANALYSIS OF THE OWNER'S CAPITAL STRUCTURE

Author: Ana HARITON, Undergraduate student

e-mail: hariton.ana@ase.md

Scientific coordinator: Nelea CHIRILOV

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4979-4633>

Academy of Economic Studies of Moldova

e-mail: chirilov.nelea.vladimir@ase.md

Abstract. This article contains a comparison of three analytical techniques, which can be applied to perform structural analysis of owner's equity. The advantages and disadvantages of each method are presented based on concrete examples based on data from the financial statements of the entities „CV Cricova” SA and „Calea ferată din Moldova” IS.

Keywords: information users, equity analysis, information needs, economic decisions, a self-financing source.

JEL: M40, M41, M49

Introducere.

Analiza structurii capitalului propriu este o componentă importantă în cadrul evaluării financiare a unei entități și poate oferi informații privind modul de finanțare a activității economice. O structură adecvată a capitalului propriu poate avea un impact semnificativ asupra performanței și stabilității financiare, precum și, poate contribui la creșterea valorii entității și la reducerea riscului financiar.

În teorie și practică analitică se utilizează câteva metode de analiză structurală a capitalului propriu, și anume: metoda tradițională (clasică) de analiză, metoda separată de analiză și metoda îmbinată de analiză, care, deși au la bază unele laturi comune, diferă una de alta [2].

Conținut.

Metoda de analiză pe verticală (metoda tradițională) este un instrument crucial în domeniul analizei financiare, utilizat pentru a investiga și evalua modificările structurale ce apar în componența capitalului propriu în diferite perioade de timp. Această tehnică de analiză oferă informații detaliate asupra modului în care fiecare element component al capitalului propriu contribuie la formarea capitalului propriu și la elaborarea deciziilor economice privind gestionarea și optimizarea capitalului propriu [1]. Modalitatea tradițională de analiză structurală a capitalului propriu al entităților „CV Cricova” SA și „Calea ferată din Moldova” IS, este prezentată în tabelul 1.

Tabelul 1. Analiza structurii capitalului propriu al entităților „CV Cricova” SA și „Calea ferată din Moldova” IS, prin metoda verticală (metoda tradițională)

Elemente componente	CV Cricova SA				IS Calea Ferată din Moldova			
	Anul precedent		Anul de gestiune		Anul precedent		Anul de gestiune	
	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %
A	1	2	3	4	5	6	7	8
Capitalul social	182,564.00	57.95	182,564.00	56.82	2,475,230.83	81.85	2,475,230.83	76.63
Capital neînregistrat							153,448.88	4.75
Capital de rezervă	5,723.08	1.82	5,813.26	1.81				
Rezerve statutare	104,319.22	33.11	106,386.25	33.11				
Alte rezerve	2,529.35	0.80	1,064.77	0.33				
Pierdere neacoperita al anilor precedenți					(459,096.07)	-15.18	(523,701.68)	-16.21
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	5,403.63	1.72	10,945.18	3.41	(61,598.26)	-2.04	62,127.44	1.92
Rezerve din reevaluare					969,421.91	32.06	969,421.91	30.01
Alte elemente de capital propriu	14,513.82	4.61	14,513.82	4.52	100,112.00	3.31	93,439.12	2.89
Total capital propriu	315,053.09	100.00	321,287.27	100.00	3,024,070.41	100.00	3,229,966.50	100.00

Sursă: Elaborat de autor în baza datelor din situațiile financiare ale entităților „CV Cricova” SA și „Calea ferată din Moldova” IS pentru anii 2021-2022 [3].

Potrivit calculelor efectuate din tabelul 1 rezultă, că la ambele entități se înregistrează creșterea capitalului propriu în anul de gestiune față de anul precedent. La entitatea „CV Cricova” SA, capitalul social are cota cea mai mare în suma totală a capitalului propriu, și anume, în anul precedent a deținut 57,95%, iar în anul de gestiune - 56,82%. Asemănătoare situație a fost și la IS „Calea Ferată din Moldova”, se observă că capitalul social a fost cea mai importantă componentă a capitalului propriu. Totodată, cotele calculate la IS „Calea Ferată din Moldova” nu pot fi folosite în procesul de analiză, deoarece capitalul propriu a fost format din elemente care formează și diminuează capitalul propriu, astfel există cote pozitive și negative care nu pot fi interpretate corect din punct de vedere economic. În concluzie, simplitatea este un *avantaj* indiscutabil al modalității de analiză structurală pe verticală. În același timp, apare *dezavantajul* aplicării acestora în condițiile existenței elementelor negative în componența capitalului propriu, deoarece creează dificultăți considerabile la interpretarea rezultatelor structurii obținute în urma calculului cotelor.

În condițiile când în componența capitalului propriu există simultan elemente negative și pozitive, pentru examinarea modificării structurale poate fi aplicată una din următoarele două tehnici de analiză: *metoda separată de analiză și/sau metoda îmbinată de analiză*.

Modalitatea separată de analiză structurală constă în gruparea componentelor capitalului propriu în două categorii distincte, una care cuprinde elementele pozitive și alta care cuprinde elementele negative. Apoi, se calculează suma fiecărei categorii și se determină ponderea fiecărui element component în valoarea totală a categoriei respective. În tabelul 2, se prezintă analiza separată a structurii capitalului propriu al entității „Calea Ferată din Moldova” IS, în anii 2021-2022.

Tabelul 2. Analiza structurii capitalului propriu al entității „Calea ferată din Moldova” IS în dinamică, prin metoda separată

Elemente componente	Anul precedent		Anul de gestiune	
	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %
A	1	2	3	4
<i>Elemente care formează capitalul propriu (elemente pozitive)</i>				
1. Capitalul social	2,475,230.83	69.83	2,475,230.83	65.94
2. Capital neînregistrat			153,448.88	4.09
3. Rezerve din reevaluare	969,421.91	27.35	969,421.91	25.83
4. Alte elemente de capital propriu	100,112.00	2.82	93,439.12	2.49
5. Profit net al perioadei de gestiune			62,127.44	1.66
Total elemente pozitive	3,544,764.74	100.00	3,753,668.18	100.00
<i>Elemente care diminuează capitalul propriu (elemente negative)</i>				
1. Pierdere neacoperită al anilor precedenți	(459,096.07)	88.17	(523,701.68)	100.00
2. Pierdere netă al perioadei de gestiune	(61,598.26)	11.83		
Total elemente negative	-520,694.33	100.00	-523,701.68	100.00

Sursă: Elaborat de autor în baza datelor din situațiile financiare ale entității „Calea ferată din Moldova” IS [3].

Din datele tabelului 2 se observă, că în perioada analizată, elementele pozitive care au format capitalul propriu au inclus: capitalul social, rezervele din reevaluare, alte elemente de capital propriu și profitul net al perioadei de gestiune. În același perioadă, elementele negative care diminuează capitalul propriu au inclus pierderea neacoperită a anilor precedenți și pierderea netă al perioadei de gestiune. De remarcat, că analiza structurată prin metoda separată permite o înțelegere clară a contribuției fiecărei categorii de elemente la modificarea capitalului propriu al entității, precum și a evoluției acestora, în același timp nu permit determinarea corelațiilor între elementele componente ale capitalului propriu atunci când acestea sunt de semne diferite.

Procedeele ilustrate anterior nu permit determinarea corelațiilor între elementele componente ale capitalului propriu atunci când acestea sunt de semne diferite. Prin urmare, cea mai adecvată și rațională metodă este *modalitatea îmbinată de analiză structurală* care permite analiza detaliată a contribuției fiecărui element la structura capitalului propriu, și luarea în considerare atât a elementelor pozitive, cât și celor negative.

Modalitatea îmbinată de analiză structurală a capitalului propriu cuprinde efectuarea următoarelor etape: toate elementele ce formează capitalul propriu se unesc în două grupe; componente pozitive și negative; suma totală a elementelor pozitive se compară cu suma totală a celor negative și cea mai mare dintre acestea (la modul) se prezintă ca 100%; fiecare element component a capitalului propriu, inclusive valoarea totală

a acestuia, se exprimă în procente de la suma maximă aleasă. În tabelul 3, se prezintă metoda îmbinată de analiză structurală a capitalului propriu al entității „Calea Ferată din Moldova” IS, în anii 2021-2022.

Tabelul 3. Analiza structurii capitalului propriu al entității „Calea ferată din Moldova” IS în dinamică, prin metoda îmbinată

Elemente componente	Anul precedent		Anul de gestiune	
	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %
A	1	2	3	4
Elemente care formează capitalul propriu (elemente pozitive)				
1. Capitalul social	2,475,230.83	69.83	2,475,230.83	65.94
2. Capital neînregistrat			153,448.88	4.09
3. Rezerve din reevaluare	969,421.91	27.35	969,421.91	25.83
4. Alte elemente de capital propriu	100,112.00	2.82	93,439.12	2.49
5. Profit net al perioadei de gestiune			62,127.44	1.66
Total elemente pozitive	3,544,764.74	100.00	3,753,668.18	100.00
Capital propriu negativ	-	-	-	-
Elemente care diminuează capitalul propriu (elemente negative)				
1. Pierdere neacoperită al anilor precedenți	459,096.07	12.95	523,701.68	13.95
2. Pierdere netă al perioadei de gestiune	61,598.26	1.74		
Total elemente negative	520,694.33	14.69	523,701.68	13.95
Capital propriu pozitiv	3,024,070.41	85.31	3,229,966.50	86.05

Sursă: Elaborat de autor în baza datelor din situațiile financiare ale entității „Calea ferată din Moldova” IS [3].

Analizând datele tabelului 3, remarcăm că, în anul precedent, totalul elementelor pozitive care au format capitalul propriu a constituit 3,544,764.74 mii lei, din care 14,69% au constituit elementele negative care diminuează capitalul propriu, iar restul 85,31% a reprezentat capitalul propriu total. În anul de gestiune, totalul elementelor pozitive a crescut până la 3,753,668.18 mii lei, din care, capitalul propriu total a reprezentat 86,05%, iar elementele care diminuează capitalul propriu au constituit 13,95%.

Creșterea totalului elementelor pozitive sugerează o creștere a capitalului propriu și o creștere a solvabilității și stabilității financiare a entității. Totuși, creșterea valorii elementelor negative arată că entitatea se confruntă în continuare cu pierderi, deși poate fi un semn că gestionarea capitalului propriu nu a fost suficient de eficientă.

Concluzii.

Analiza structurii capitalului propriu prin metoda îmbinată evidențiază schimbările semnificative în structura financiară a entității în timp și oferă o perspectivă cuprinzătoare asupra sănătății financiare a entității. Această analiză poate servi drept bază pentru luarea deciziilor strategice în ceea ce privește gestionarea și optimizarea capitalului propriu. Deși metoda îmbinată de analiză structurală a capitalului propriu pare să ofere o perspectivă mai cuprinzătoare, ea prezintă și unele neajunsuri, printre care imposibilitatea de a compara cotele calculate în dinamică, în special în condițiile schimbării semnelor. Această dificultate devine evidentă atunci când într-o perioadă precedentă predomină elementele pozitive în componența capitalului propriu, iar într-un an de gestiune apar și elemente negative, ceea ce complică evaluarea modificărilor structurale în timp. Totuși, un avantaj al metodei îmbinate de analiză structurală constă în capacitatea sa de a determina proporțiile exacte dintre elementele componente pozitive și negative, și a schimbărilor în structura acestuia. În final, analiza separată și îmbinată a structurii capitalului propriu sunt, în esență, variante ale metodei clasice, fiecare având avantaje și dezavantaje specifice. Aplicarea lor vizează eliminarea neajunsurilor și evidențierea aspectelor pozitive, iar alegerea metodei depinde de obiectivele și necesitățile entității în cauză.

Referințe bibliografice:

1. Țiriulnicova N. (coordonator) ș.a. Analiza rapoartelor financiare. Ed. a II-a, revăzută. Chișinău: Asociația Obștească „ACAP RM”, 2011. 400 p.
2. Țiriulnicova N. Modalități tehnice de analiza structurală a capitalului propriu, În: Conferința Științifică Internațională. Culegere de articole științifice, aprilie 2007, Chișinău: ASEM, 2007. p. 189-191.
3. Administrarea corporativă a entităților din subordinea Agenției Proprietății Publice. Disponibil: <https://app.gov.md/administrarea-corporativa-a-entitatilor-din-subordinea-app-3-357>